

NEDERLANDS COMITÉ VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

*De Nederlandse afdeling van Citizens Commission on Human Rights,
in 1969 opgericht vanuit Scientology church®, VS, en dr. Thomas Szasz.
Onderzoekt en openbaart overtredingen van mensenrechten in de psychiatrie.*

Aan: Leden van vaste Kamercommissie VWS, per email cie.vws@tweedekamer.nl

Onderwerp: Gedwongen behandeling in de GGZ.

Houten,
11 mei 2016

Geacht commissielid Kamercommissie VWS

In afwachting van de (nieuwe) wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg¹ brengen wij u het actuele probleem onder de aandacht van mensen die onterecht en ongewenst gedwongen opgenomen zijn in een psychiatrische inrichting en gedwongen medicatie krijgen. Het onderwerp is moeilijk te benaderen vanwege het verborgen karakter ervan. Onder andere omdat niet elke betrokkene mentaal overeind zal blijven door verblijf in zo'n instelling en door de gedwongen medicatie. Velen zullen onvoldoende pit hebben om naar buiten de instelling te alarmeren. Vanwege het verborgen karakter van deze misstand kan deze situatie voor onbepaalde tijd doorgaan. Slachtoffers die aan de behandeling wisten te ontkomen blijken soms te zeer geïntimideerd om in de openbaarheid te treden.

In een rechtsstaat mogen geen individuen systematisch afgesloten zijn van bescherming door de wet.

Op grond van de zaken waarmee wij geconfronteerd werden, constateren wij dat het op de volgende gronden mis kan gaan:

- Een kleine kwestie kan onder ongunstige omstandigheden escaleren tot opname. Op grond van de moeilijk controleerbare opmerkingen, die wij echter uit onderling gescheiden bronnen ontvingen, hebben wij geconcludeerd dat overheidsfunctionarissen en instellingspsychiaters hierbij op ongewenste manier onprofessioneel contact kunnen hebben.
- Door isolatie, medicatie, afwezigheid van effectieve therapie, kan de patiënt een machteloos slachtoffer worden van de situatie. Boosheid over en weerstand tegen de gedwongen behandeling kan als "agressie" uitgelegd worden en in zijn/haar nadeel werken.
- Een buiten-professioneel contact tussen een rechter en/of overheidsfunctionaris en de adviserend psychiater kan een ongewenste rol spelen. (Ook hier geldt het een zeer moeilijk te controleren zaak, die we echter uit gescheiden bronnen hoorden)
- De vertrouwenspersoon blijkt niet, of niet altijd, in alle aspecten onafhankelijk van een instelling te opereren. Dit is een misstand die acuut dient te worden verbeterd. De affiniteits-band die zal ontstaan tussen een vertrouwenspersoon en het personeel van een instelling kan al snel ten nadele van een cliënt uitpakken.²
- (Piket-) advocaten die de cliënt bijstaan zouden ons inziens aantoonbaar 100% onafhankelijk van de betreffende instelling, het gezaghebbend personeel en de betreffende (overheids)functionarissen moeten opereren. Ook hier geldt dat de affiniteitsband (sociaal contact) die aanwezig kan zijn, of kan ontstaan tussen advocaat en functionarissen ongunstig t.a.v. de cliënt kan werken. De procedure m.b.t. het aanwijzen van de advocaat die de cliënt bijstaat moet uiterst serieus worden genomen en met maximale beveiligingen worden omgeven.

¹ Wetsontwerp <https://www.dwangindegzorg.nl/de-toekomst/wetsvoorstellen/wet-verplichte-geestelijke-gezondheidszorg>

² Omdat de deskundigen van de inrichting als expert gehoord kunnen worden bij het verlenen van een rechterlijke machtiging om iemand gedwongen te behandelen, kan het veiligstellen van inkomsten voor de instelling een rol spelen.

Tevens brengen wij opnieuw onder uw aandacht dat het begrip therapie gedevalueerd blijkt te zijn tot het toedienen van psychofarmaca, hetzij als pillen of als (gedwongen) “depot”-injecties. Het is ons volstrekt onduidelijk hoe het mogelijk is dat de beroepsgroep en beleidsverantwoordelijken hiertegen niet collectief en publiekelijk in het geweer komen, enkele onafhankelijke deskundigen uitgezonderd.

Wij kunnen ons voorstellen dat bij het nieuwe wetsontwerp, waarbij meer “zorg” buiten de instelling zal plaatsvinden, medicatie van belang zal blijven. Wij verwijzen opnieuw naar de uiterst discutabele eigenschappen van psychiatrische medicijnen³ zoals antipsychotica; mensen die met ons contact hebben opgenomen verkeren soms met name over de bijwerkingen in grote angst.

Er zijn een aantal onafhankelijke groepen en individuen actief op dit onderwerp (onderstaand lijstje), maar het verzamelen van kwantitatieve gegevens is bijzonder moeilijk. Het lijkt ons goed als u en uw commissie met gezonde achterdocht de vinger aan de pols houdt.

Met vriendelijke groet,
Voor stichting Nederlands Comité voor de Rechten van de Mens,

Dhr. O. G. Kruijt,
Pr. W. De Zwijgerlaan 2
3991BR Houten

Vrijwilliger voor stichting Nederlands Comité voor de Rechten van de Mens,
www.ncrm.nl

Ter informatie

Individen, groepen en organisaties, een willekeurige greep:

<http://m.werkgroepobservatiemisstandenpsychiatrie.nl/>

<http://www.geestelijkwelzijn.nl/index.htm>

<http://www.mindrighths.nl/>

Internationaal: <http://psychrights.org/>

³ Hierbij zij bijvoorbeeld verwezen naar de Deense medisch onderzoeker dr. P. Gøtzsche die 29 maart jl. gehoord werd door een afvaardiging van commissie VWS.